

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE KRAJE VYSOČINA SE SÍDLEM V JIHLAVĚ

Číslo jednací: KHSV/14117/2017/JI/HOK/Fiš
Spisová značka: S-KHSV/14117/2017

Jihlava, 21. června 2017

ROZHODNUTÍ

Krajská hygienická stanice kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě, jako orgán ochrany veřejného zdraví oprávněná k rozhodování podle §82 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve věci:

I. určení hygienického limitu pro výskyt látek „Alachlor ESA“ „Metazachlor ESA“ v pitné vodě v řízení dle §4 odst. 6 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů

II. určení mírnějšího hygienického limitu pro ukazatel s nejvyšší mezní hodnotou „pesticidní látky – Acetochlor ESA“ v řízení dle ustanovení § 3a odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů

rozhodla takto:

I.

Obci Ústí, Ústí 88 58842 Ústí IČ: 00286796 jako provozovateli vodovodu pro veřejnou potřebu Ústí
určuje

hygienický limit pro výskyt látky v pitné vodě, neupraveným právním předpisem takto:

Ukazatel	Typ limitu	Hodnota
1)Alachlor ESA	nejvyšší mezní hodnota	3,0µg/l
2)Metazachlor ESA	nejvyšší mezní hodnota	1,0µg/l

II.

Obci Ústí, Ústí 88 58842 Ústí IČ: 00286796 jako provozovateli vodovodu pro veřejnou potřebu Ústí se na dobu

od 26.6.2017 do 26.6.2020

určuje

pro dodávanou pitnou vodu ve veřejném vodovodu zásobujícím obec Ústí mírnější hygienický limit pro ukazatel pesticidní látky **Acetochlor ESA ve výši 1,0 µg/l.**

Zásobovanou oblastí je obec Ústí, počet zasažených osob 209 osob. Zdrojem vody jsou 2 kopané studny S2-hloubky 6m a S3 hloubky 3,5m, v letech 2003 až 2016 byl zdroj vody posilován přepadem vody obce Kalhová po prvním nadlimitním nálezů pesticidních látek byl odpojen Voda je upravována

F-SSA-2.6.-251111

dezinfekcí a je upravována reakce vody. Pitnou vodu není možné zabezpečit jiným přiměřeným způsobem.

Krajská hygienická stanice Kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě v souladu s §3 a odst. 7 zákona č. 258/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů stanovuje:

- Schéma kontroly jakosti pitné vody: četnost laboratorní kontroly jakosti pitné vody v souladu s vyhláškou č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů. Ukazatel pesticidní látky bude stanovován v prvním roce platnosti tohoto rozhodnutí s četností 1x ročně a 3x ročně, metabolity chloracetanilidových pesticidů s rovnoměrným rozložením odběrů v celém roce, v dalších letech 1x ročně pesticidní látky a 1x ročně metabolity chloracetanilidových pesticidů s upřednostněním odběru na jaře a v pozdním létě či na podzim. Četnost rozborů se na základě výsledků stanovení polutantu může měnit.
 - Souhrn plánu nezbytných opatření včetně časového rozvrhu prací: v současné době je situace monitorována a je zkoumána možnost odpojování zdrojů. Na základě výsledků dalších stanovení bude zkoumána možnost nových zdrojů vody nebo technologie úpravy vody
 - Dále v souladu s § 99 zákona č. 258/2000 Sb., v platném znění, se rozhodnutí dle § 3a odst. 1 a §4 odst.6 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o určení mírnějšího hygienického limitu váže na splnění takto stanovených podmínek:
1. K 31. 12. každého kalendářního roku doloží provozovatel vodovodu pro veřejnou potřebu na Krajskou hygienickou stanici kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě písemnou zprávu o postupu při realizaci nápravných opatření.
 2. Odběratelé v zásobované oblasti –Ústí budou přiměřeným způsobem informováni o výskytu relevantního metabolitu pesticidní látky – acetochlor ESA a o stanovení mírnějšího hygienického limitu této látky a stanovení hygienických limitů nerelevantních metabolitů Alachloru ESA a Metazachloru ESA v dodávané pitné vodě .

Odůvodnění:

Podáním doručeným dne 19.6.2017 na KHS KV, požádala Obec Ústí, Ústí 88 58842 Ústí IČ: 00286796 jako provozovatel vodovodu pro veřejnou potřebu o určení mírnějšího hygienického limitu pro ukazatel Acetochlor ESA v dodávané pitné vodě z důvodu překračování nejvyšší mezní hodnoty v ukazateli Acetochlor ESA. Důvodem žádosti je, že zjištěné koncentrace metabolitu Acetochloru ESA nelze odstranit v souladu s §3 odst. 4 zákona č. 258/2000Sb. v platném znění do 30 dnů a vodu nelze zabezpečit jiným způsobem. Provozovatel vodovodu pro veřejnou potřebu doložil dokument „ Vodovod Ústí-Hodnocení zdravotních rizik metabolitů Acetochlor ESA a Alachlor ESA z pitné vody“ zpracované v červnu 2017 autorizovanou osobou MUDr. Bohumilem Havlem,Větrná 9 , 568 02 Svitavy.

Vzhledem k výskytu dalších nerelevantních metabolitů chloracetanilidových pesticidů obec dále požádala o určení limitních hodnot pro látky neupravené právním předpisem - Alachlor ESA a Metazachlor ESA.

Zásobovanou oblastí je obec Ústí , počet zasažených osob 209 osob. Zdrojem vody jsou 2 kopané studny. Voda je upravována dezinfekcí a je upravována reakce vody.

Nálezy pesticidních látek v předmětném vodovodu v µg/l:

Datum odběru	Místo odběru	Acetochlor ESA	Alachlor ESA	Metazachlor ESA	Poznámka
6.4.2016	sít'	1,1	<0,025	0,77	Napojen i Kalhov
26.4.2016	Zdroj S2	<0,025	0,4	1,7	
26.4.2016	Zdroj S3	0,063	<0,025	0,12	
9.5.2016	sít'	0,87	1,0	0,78	
25.5.2016	sít'	<0,025	0,85	0,031	
25.5.2016	Zdroj S2	<0,025	3,1	1,2	
25.5.2016	Zdroj S3	<0,025	0,35	0,1	
19.7.2016	sít'	<0,025	0,66	0,16	
27.4.2017	sít'	0,13	2,1	0,76	
3.5.2017	sít'	0,15	2,0	0,75	

Ostatní nerelevantní metabolity chloracetanilidových pesticidů byly ve stopovém množství.

Acetochlor ESA je relevantní metabolit pesticidní látky Acetochlor. Acetochlor patří do skupiny chloracetanilidových herbicidů, v minulých letech hojně používaných k prevenci plevelů u obilí a kukuřice. Od roku 2013 není jeho používání k ochraně rostlin v Evropské unii povoleno, pro jeho vysokou mobilitu v půdě. V ČR se přípravky s touto účinnou látkou mohly používat do června 2013. V půdě podléhá Acetochlor relativně rychlé biodegradaci s poločasem rozpadu do 36-ti dnů. Metabolity Acetochlor ESA a OA se na rozdíl od mateřské látky po požití u potkanů vstřebávají podstatně méně a podléhají jen malé biotransformaci. Cytotoxický potenciál obou metabolitů je dle předloženého hodnocení zdravotních rizik díky odstranění aktivního chloru redukován až eliminován, karcinogenní účinek na nosní sliznici u potkanů zmíněné metabolity nevykazují. Acetochlor ESA vykazuje dle hodnocení zdravotních rizik nižší subchronickou toxicitu než mateřská látka. Za nejvíce citlivé populační skupiny jsou považovány těhotné ženy, kojenci a malé děti.

Metazachlor ESA a Alachlor ESA byly zařazeny ministerstvem zdravotnictví mezi tzv. nerelevantní metabolity :

Metazachlor ESA je produktem rozpadu metazachloru společně s dalším hlavním produktem rozpadu metazachlorem OA. K hodnocení nebezpečnosti existuje málo podkladů. Výsledkem použití metod predikční toxikologie vycházející z chemické struktury látek je předpoklad, že jsou nekarcinogenní, nemutagení, ale mohou vykazovat vývojovou toxicitu.

Alachlor ESA představuje spolu s alachlorem OA hlavní produkt mikrobiální degradace alachloru, nalézáný v podzemních vodách. Vyznačuje se velmi vysokou mobilitou a střední až vysokou perzistencí. Alachlor ESA se na rozdíl od původní látky alachlor po požití vstřebává velmi málo a rychle je vyloučen s minimální metabolizací. V čichovém epitelu se neakumuluje a nevyvolává jeho proliferaci. Alachlor ESA vykazuje v testech mutagenity a genotoxicity negativní výsledky. Dle US EPA je karcinogenní účinek tohoto metabolitu nepravděpodobný.

Souhrn výše uvedených nezbytných nápravných opatření zaručí, že používání vody s mírnějším hygienickým limitem v ukazateli Acetochlor ESA bude časově omezené a dle závěrů předloženého hodnocení zdravotních rizik nepovede k ohrožení lidského zdraví za předpokladu dodržení zásad uvedených v závěru hodnocení.

Byly splněny zákonné podmínky pro určení mírnějšího hygienického limitu. Postup dle § 3 odst. 4 by nevedl k nápravě v době do 30 dnů. Používání vody s mírnějším hygienickým limitem pro ukazatel pesticidní látky – Acetochlor ESA ve veřejném vodovodu Ústí po stanovenou dobu nepovede k ohrožení lidského zdraví. Vodu pro danou oblast nelze zajistit jiným přiměřeným způsobem.

Vzhledem k tomu, že provozovatel podal žádost se všemi náležitostmi dle § 4 odst. 6 zákona č. 258/2000 Sb. zákona o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů v platném znění, bylo rozhodnuto o určení hygienického limitu pro výskyt látky v pitné vodě, neupravené právním předpisem tak, jak je uvedeno v druhé výrokové části rozhodnutí.

Podmínka č. 1 vychází z § 82 odst. 2 písm. t) zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kdy požadujeme dokládáním průběžných zpráv o realizaci nápravy dostávat informaci o postupu na odstranění závady.

Podmínky č. 2, 3 vychází z § 3a odst. 8 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kdy provozovatel vodovodu pro veřejnou potřebu má povinnost neprodleně v přiměřeném rozsahu informovat o určení hygienického mírnějšího limitu v ukazateli Acetochlor ESA odběratele a další osoby v podobném postavení, kterých se opatření týká.

Poučení o odvolání:

Dle ustanovení § 81 a § 83 zák. č. 500/2004 Sb., o správním řízení v platném znění lze proti tomuto rozhodnutí podat odvolání do 15ti dnů od dne jeho doručení k Ministerstvu zdravotnictví ČR podáním učiněným u KHS kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě.

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

Ing. Martina Fišarová
odborný rada odboru HOK

Účastník řízení: Obec Ústí, Ústí 88, 58842 Ústí IČ: 00286796

Dále obdrží:

Datovou schránkou: Ministerstvo zdravotnictví ČR, Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2, IČO: 00024341

Datovou schránkou: Magistrát města Jihlavy, odbor životního prostředí – vodoprávní úřad, Masarykovo náměstí Jihlava, 58628 Jihlava, IČO: 00286010

Datovou schránkou: Magistrát města Jihlavy Odbor rozvoje a územního plánování, Masarykovo náměstí 1, 586 01 Jihlava + příložený Pasport údaje o území